

OSNOVNI PODACI ZA SIGURNO RUKOVANJE PROIZVODOM Naziv proizvoda: **LAREN® 60PX**

Verzija 2.1

Revidirano: 04.02.2008.

Ref. 13000028543

Ovi podaci za sigurno rukovanje proizvodom (MSDS) su u skladu sa standardima i regulativama Evropske Zajednice i ne moraju biti usklađeni sa standardima drugih zemalja.

1. IDENTIFIKACIONI PODACI O SUPSTANCI/PREPARATU I FIRMI/PREDUZEĆU**Informacije o proizvodu**Naziv proizvoda : **LAREN® 60PX**Drugi nazivi : B11495142
DPX-T6376 60XP

Namena supstance/preparata : Herbicid

Proizvođač : DuPont International Operations S.A.
Chemin du Pavillon, 2
PO Box 50, CH-1218 Le Grand Saconnex
Geneva – Switzerland
tel.: + 41 22 717 51 11Broj za hitne intervencije : **tel. 011/360-84-40**
Centar za kontrolu trovanja
VOJNOMEDICINSKA AKADEMIJA
Beograd, Crnotravska 17**2. OPIS OPASNOSTI**

Veoma otrovan za vodene organizme. Može prouzrokovati dugotrajna neželjena dejstva na vodenu sredinu.

3. SASTAV / INFORMACIJE O SASTOJcima

Hemijski naziv	CAS-No.	EC-No.	Klasifikacija	Koncentracija (%)
Metsulfuron metil	74223-64-6		N; R50 - R53	60
Poli(Dimetil-naftalen-sulfonična kiselina/Formaldehid/Metil-naftalen-sulfonična kiselina) Natrijumova so	68425-94-5		Xi; R36/38	>= 1 -< 5
Natrijum fosfat (Na ₃ PO ₄)	7601-54-9	231-509-8	Xi; R36/38	>= 1 -< 5

Za potpune informacije o oznakama upozorenja navedenim u ovom delu, pogledati tačku 16.

4. PRVA POMOĆ

Opšti savet : Nikada ne davati ništa u usta osobi koja je u nesvesti.

U slučaju udisanja : Izneti ugroženog na svež vazduh. Po potrebi upotrebiti kiseonik ili primeniti veštačko disanje. Odmah pozvati lekara ili Centar za pružanje hitne pomoći u slučaju trovanja.

U kontaktu sa kožom : Odmah skinuti svu kontaminiranu odeću i obuću. Odmah isprati sapunom i većom količinom vode. Ako se pojave simptomi iritacije kože ili alergijske reakcije, obratiti se lekaru. Oprati kontaminiranu odeću pre ponovne upotrebe.

U kontakt sa očima : Ispirati većom količinom vode, oko 15 minuta, čak i ispod kapaka. Držati oči širom otvorene tokom ispiranja. Ako se iritacija produži, obratiti se lekaru.

U slučaju gutanja : Odmah pozvati lekara. Ne izazivati povraćanje bez lekarskog saveta. Ako je povređeni pri svesti: Isprati mu usta vodom. Popiti 1-2 čaše vode.

OSNOVNI PODACI ZA SIGURNO RUKOVANJE PROIZVODOM

Naziv proizvoda: LAREN® 60PX

Verzija 2.1

Revidirano: 04.02.2008.

Ref. 13000028543

5. MERE PROTIV-POŽARNE ZAŠTITE

Pogodna sredstva za gašenje : Voda u raspršivaču, pena, suva hemijska materija, ugljen dioksid (CO₂).

Sredstva za gašenje koja se ne smeju koristiti iz bezbednosnih razloga : Voda u jakom mlazu (rizik kontaminacije).

Specijalna zaštitna oprema za vatrogasce : U slučaju izbijanja požara koristiti masku za disanje.

Dodatne informacije : Sprečiti izlivanje vode koja je korišćena pri gašenju u površinske vode i u kanalizaciju. Prikupiti vodu za gašenje odvojeno. Ne sme se prazniti u cevi. Ostaci posle požara i upotrebljena voda za gašenje moraju biti tretirane u skladu sa važećim propisima.

(kod malih požara) Ako je područje jako zahvaćeno vatrom i ako uslovi to dozvoljavaju, pustiti da se vatra sama ugasi pošto voda može da proširi kontaminirano područje. Hladiti ambalažu/ rezervoare vodom.

6. MERE PRI SLUČAJNOM ISPUŠTANJU

Lična zaštita : Koristiti opremu za ličnu zaštitu. Pogledati zaštitne mere u odeljcima 7 i 8.

Zaštita životne sredine : Koristiti odgovarajuću ambalažu radi izbegavanja kontaminacije okoline. Ako je sigurno, sprečiti dalje izlivanje ili prosipanje. Ne izliti u površinske vode niti u kanalizaciju. Ne dozvoliti da supstanca zagađi podzemne vode. Lokalne vlasti moraju biti obavestene ako značajne količine ne mogu biti uklonjene. Ako proizvod kontaminira reke i jezera ili vodovod obavestiti nadležne ustanove.

Metode čišćenja : Metode čišćenja – pri malim izlivanjima: Počistiti ili usisati i smestiti u odgovarajuću ambalažu za odlaganje.

Metode čišćenja – pri većim izlivanjima: Zaustaviti dalje izlivanje. Za uklanjanje koristiti samo usisivače čija je upotreba dozvoljena u industriji. Prikupiti u odgovarajuću ambalažu za odlaganje.

Ako je površina na koju se preparat izlio blizu zemljišta sa poljoprivrednim biljkama ili drvećem, ukloniti 5 cm površinskog sloja zemlje nakon što je kontaminirana površina očišćena.

Dodatni savet : Smestiti u odgovarajuću ambalažu za odlaganje u skladu sa lokalnim regulativama. Nikada ne vraćati prosute supstance u originalnu ambalažu radi ponovnog korišćenja.

7. RUKOVANJE I SKLADIŠTENJE

Rukovanje

Savet za bezbedno rukovanje : Koristiti samo čistu opremu. Koristiti opremu za ličnu zaštitu. Obezbediti odgovarajuću ventilaciju na mestima gde se formira prašina. Za ličnu zaštitu pogledati odeljak 8.

Savet za protivpožarnu zaštitu od eksplozije : Prašina može formirati eksplozivne mešavine sa vazduhom. Držati dalje od izvora toplote i zapaljivosti.

Skladištenje

Uslovi skladištenja i čuvanja : Čuvati u originalnom pakovanju. Držati ambalažu dobro zatvorenu na suvim, hladnim i dobro provetrenim mestima. Skladištiti na mestima gde je pristup dozvoljen sam ovlašćenim licima. Držati van domašaja dece. Čuvati odvojeno od hrane, pića i hrane za životinje.

Zajedničko skladištenje : Nema posebnih zabrana pri skladištenju sa drugim proizvodima.

Dodatne informacije : Proizvod stabilan ako se čuva po preporučenim uslovima

OSNOVNI PODACI ZA SIGURNO RUKOVANJE PROIZVODOM

Naziv proizvoda: LAREN® 60PX

Verzija 2.1

Revidirano: 04.02.2008.

Ref. 13000028543

8. KONTROLA IZLAGANJA/ MERE LIČNE ZAŠTITE**Tehničke mere** : Obezbediti adekvatnu ventilaciju, posebno u zatvorenim prostorijama.**Oprema za ličnu zaštitu**

Zaštita disajnih organa : Obično nije neophodna zaštitna respiratorna oprema. U slučaju formiranja aerosola i prašine koristiti respirator sa filterom FFP2/FFP3 (EN 149)

Zaštita ruku : Materijal: Zaštitne rukavice od nitrilne gume
: Debljina rukavica: 0,4 – 0,7 mm
: Vreme nošenja: 480 min
Držati se uputstva proizvođača u vezi sa vremenom prodiranja i propustljivosti. Takođe obratiti pažnju o specifičnim lokalnim uslovima pod kojima se proizvod koristi, kao što su opasnost od prosecanja, nagrizanja i vreme kontakta. Konsultovati proizvođača o prikladnosti zaštitnih rukavica specifičnim radnim prostorima.

Zaštita očiju : Dobro prijanjajuće zaštitne naočare u skladu sa EN166

Zaštita kože i tela : Puna zaštitna oprema Tip 4 (EN 14605)

Higijenske mere : Redovno čistiti opremu, radni prostor i odeću. Oprati ruke pre svake pauze i odmah nakon rukovanja proizvodom. Pri upotrebi ne konzumirati hranu, piće ili duvan. Čuvati odvojeno od hrane, pića i hrane za životinje. Pre ponovne upotrebe ukloniti i oprati zaštitnu kontaminiranu odeću i rukavice. Odložiti ostatke vode za ispiranje u skladu sa lokalnim i državnim propisima.

Zaštitne mere : Sva odeća za hemijsku zaštitu mora biti vizuelno proverena pre upotrebe. Odeća i rukavice se moraju zameniti u slučaju hemijskog ili fizičkog oštećenja ili kontaminacije.

9. FIZIČKA I HEMIJSKA SVOJSTVAStanje : Čvrsto, granule
Boja : Svetlobraon
Miris : Bez mirisa
Tačka paljenja : nije primenljivo
Eksplozivna svojstva : nije eksplozivan
Rastvorljivost u vodi : Rastvorljiv**10. STABILNOST I REAKTIVNOST**

Uslovi za izbegavanje : Radne temperature : >140 °C, razlaže se pri zagrevanju.

Materije za izbegavanje : Nijedan materijal ne treba posebno pomenuti

Opasni proizvodi razlaganja : Ugljen oksidi, azot oksidi (NO_x), sumpor oksidi

Opasne reakcije : Prašina može stvoriti eksplozivne mešavine sa vazduhom. Nema razlaganja ako se skladišti i primenjuje prema uputstvu

11. TOKSIKOLOŠKE INFORMACIJEAkutna oralna toksičnost : LD50/pacov : > 5000 mg/kg, Metod OECD Test, pravilo 401
(podaci na osnovu proizvoda)

Akutna inhalaciona toksičnost

- Metsulfuron metil : LC50/4 h/pacov : > 5,3 mg/1 A

Akutna dermatološka toksičnost : LC50/ pacov : > 5000 mg/kg, Metod OECD Test, pravilo 402
(podaci na osnovu proizvoda)

OSNOVNI PODACI ZA SIGURNO RUKOVANJE PROIZVODOM Naziv proizvoda: **LAREN® 60PX**

Verzija 2.1

Revidirano: 04.02.2008.

Ref. 130000028543

Iritacija kože	: zec Rezultat: Nema iritacije kože, Metod OECD Test, pravilo 404 (podaci na osnovu proizvoda)
Iritacija oka	: zec Rezultat: Nema iritacije oka, Metod OECD Test, pravilo 405 (podaci na osnovu proizvoda)
Osetljivost:	: Buhler test, zamorče Rezultat: Test na životinjama nije izazvao osetljivost u dodiru sa kožom, Metod: US EPA test, pravilo OPPTS 870.2600 (podaci na osnovu proizvoda)
Ocena mutagenosti	
• Metsulfuron-metil	: Test na životinjama nije pokazao mutagene efekte
Ocena kancerogenosti	
• Metsulfuron-metil	: Nije pokazao kancerogene efekte na laboratorijskim životinjama
Toksičnost po oceni reproduktivnosti	
• Metsulfuron-metil	: Tesovi na životinjama nisu pokazali efekte na plodnost. Testovi na životinjama nisu pokazali efekte na razvoj ferusa

12. EKOLOŠKE INFORMACIJE**Podaci o razgradnji (postojanost i razgradljivost)**

Bioakumulacija : Preparat ne sadrži supstance koje su postojane, bioakumulativne niti otrovne (PBT). Preparat ne sadrži supstance koje su veoma postojane ili veoma bioakumulativne (vPvB)

Ekotoksikološki efekti

Toksičnost za ribe

- Metsulfuron metil : LC50 / 96h / pastrmka : > 150 mg/l

Toksičnost za alge

- Metsulfuron metil : /EC50 /72h/ zelene alge : 0,165 mg/l

Toksičnost za dafnie

- Metsulfuron metil : /EC50 /48h/ dafnia : > 150 mg/l

Dodatne informacije : nema raspoloživih podataka

13. PREPORUKE ZA ODLAGANJE OSTATAKA

Proizvod : U skladu sa lokalnim i državnim propisima. Spaliti u odgovarajućem postrojenju koje poseduje dozvolu izdatu od strane ovlašćenih organa. Ostatke vode za ispiranje otkloniti kao otpadne vode. Ne zagađivati bare i vodotokove ili rovove hemikalijama ili iskorišćenom ambalažom.

Kontaminirana ambalaža : Ne koristiti ponovo jednom upotrebljenu ambalažu.

Evropski kataloški broj : 020108

14. INFORMACIJE O TRANSPORTU**ADR**

Klasa : 9

Grupa otrova : III

Klasifikacioni kod: : M7

HI-br. : 90

UN-br. : 3077

ADR/RID Br. etikete : 9

Tačan naziv u otpremnici : Supstanca štetna po okolinu, čvrsta, n.o.s. (sadrži metsulfuron metil)

Dodatne informacije : Nije klasifikovan kao opasan u smislu avio i vodnih transportnih propisa. Moguća klasifikacija prema IMDG Special Provision 909, moguća klasifikacija prema IATA Special provision A97

OSNOVNI PODACI ZA SIGURNO RUKOVANJE PROIZVODOM

Naziv proizvoda: LAREN® 60PX

Verzija 2.1

Revidirano: 04.02.2008.

Ref. 130000028543

15. PRAVNA REGULATIVA**Klasifikacija prema EC Direktivama**

Simbol(i)	: N	Opasan za okolinu
Oznake upozorenja	: R50/53	Veoma otrovan za vodene organizme, može prouzrokovati dugotrajna neželjena dejstva na vodenu sredinu
Oznake obaveštenja	: S2 S13 S20/21 S46 S35 S57 SP 1	Držati van domašaja dece Čuvati odvojeno od hrane, pića i hrane za životinje. Pri upotrebi ne konzumirati hranu, piće ili duvan. U slučaju gutanja, odmah potražiti savet lekara (ako je moguće pokazati etiketu) Ovaj proizvod i njegova ambalaža moraju se ukloniti na siguran način. Radi izbegavanja kontaminacije okoline koristiti odgovarajuću ambalažu Ne kontaminirati vodu sa proizvodom ili ambalažom (Ne ispirati korišćenu opremu u blizini površinskih voda/Izbegavati kontaminaciju preko kanala i cevi sa farmi i puteva)
Posebno napomene	: Radi izbegavanja opasnosti po ljude i okolinu, pridržavati se uputstva za upotrebu opisanog preparata	

16. OSTALE INFORMACIJE**Tekst oznaka upozorenja opisan u odeljku 2**

R36/38	Iritira oči i kožu
R50	Veoma otrovan za vodene organizme
R53	Može izazvati dugoročne neželjene posledice na vodeno okruženje

Dodatne informacije

Pročitati uputstvo za upotrebu na etiketi

® Registrovani zaštitni znak Kompanije E.I.du Pont de Nemours

Informacije za sigurno rukovanje proizvodom opisane u ovom uputstvu su tačne prema našem znanju, informacijama i uverenju na dan objavljivanja. Informacije su pružene samo kao smernice za bezbedno rukovanje, upotrebu, skladištenje, transport, odlaganje i ispuštanje i ne mogu se smatrati garancijom ili specifikacijom kvaliteta. Informacije se odnose samo na određeni opisani proizvod i ne mogu se smatrati validnim pri kombinovanoj upotrebi sa drugim proizvodima ili procesima, osim ako nije naglašeno u tekstu.